

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ ปัญหาและความต้องการตลอดจนปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติการสอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ
- 2) กำหนดกรอบความคิด หัวข้อปัญหาและวัตถุประสงค์การวิจัย
- 3) กำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
- 4) สร้างเครื่องมือสำหรับงานวิจัย/ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา
- 5) เสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ/ปรับปรุงแก้ไข
- 6) ทดลองใช้ (Try out) / ปรับปรุงเครื่องมือการวิจัย
- 7) จัดทำเครื่องมือการวิจัยฉบับสมบูรณ์

- 8) นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล/วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล
- 9) สรุปผลการวิจัย และเสนอผลการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น จำนวน 1,695 คน จำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 65 คน และครูปฏิบัติการสอนจำนวน 1,630 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan (อ้างถึงใน ประยูร อาษานาม, 2534) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร (ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง) จำนวน 65 คน ครูปฏิบัติการสอน (ใช้การสุ่มอย่างง่าย) จำนวน 310 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 375 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

ชื่อโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
1) กัลยาณวัตร	5	169	174	5	32	37
2) แก่นนครวิทยาลัย	5	184	189	5	35	40
3) ขอนแก่นวิทยายน	5	288	293	5	43	48
4) นครขอนแก่น	5	117	122	5	32	37
5) ชามแก่นนคร	5	134	139	5	26	31
6) ศรีกระนวนวิทยาคม	5	95	100	5	18	23

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย (ต่อ)

ชื่อโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
7) ชนบทศึกษา	5	73	78	5	14	19
8) ชุมแพศึกษา	5	145	150	5	28	33
9) น้ำพองศึกษา	5	101	106	5	19	24
10) บ้านไผ่	5	121	126	5	23	28
11) เมืองพลวิทยาคม	5	97	102	5	18	23
12) ภูเวียงวิทยาคม	5	82	87	5	16	21
13) มัญจาคีรีศึกษา	5	84	89	5	16	21
รวม	65	1,630	1,695	65	310	375

ที่มา : สำนัศึกษาศาสตร์จังหวัดขอนแก่น 2537.

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ได้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1) ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัยขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนในการสร้างตามลำดับดังนี้

(1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาเป็นกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถาม

- (2) กำหนดกรอบแนวความคิดในการสร้างเครื่องมือ
- (3) นำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- (4) เสนอร่างเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในด้าน เนื้อหา โครงสร้าง รูปแบบ ภาษา และความสมบูรณ์ของคำชี้แจง
- (5) ปรับปรุงเครื่องมือ
- (6) นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out)
- (7) เครื่องมือฉบับสมบูรณ์

2) โครงสร้างและลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองแบ่งเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน และสถานภาพการสมรส

ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับ เกณฑ์การประเมินมาตรฐานโรงเรียน กรมสามัญศึกษา 2532 ทั้ง 6 ด้าน คือ (1) การวางแผนงานวิชาการ (2) การบริหารงานวิชาการ (3) การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ (4) การจัดการเรียนการสอน (5) การวัดผลประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน (6) การประเมินผลงานวิชาการ

ตอนที่ 3 ปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เป็นปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียน ครูปฏิบัติการสอน และงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

ตอนที่ 4 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า แบ่งเป็น 5 ระดับ ครอบคลุม 3 ด้านคือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูปฏิบัติการสอน และการสนับสนุนจากชุมชน

ตอนที่ 5 ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ ลักษณะเป็นแบบลำดับความสำคัญ (Ranking) โดยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกเพียง 5 ข้อ จากทั้งหมดจำนวน 13 ข้อ

3) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงในด้านโครงสร้าง (Construct validity) ความตรงด้านเนื้อหา (Content validity) ตรวจสอบความเหมาะสม ความชัดเจนและความถูกต้องของการใช้ภาษา
- (2) การหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) ได้นำไปทดลองกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดเลย โรงเรียนเลยพิทยาคม โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหาร และครูปฏิบัติการสอน จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (α) ของครอนบาค (Cronbach coefficient alpha) อ้างถึงใน ประยูร อาษานาม, 2534) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.96

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเองและทางไปรษณีย์ระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2537
- 2) ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 375 ชุด ได้รับกลับคืน 367 ชุด ดังรายละเอียดในตารางที่ 2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปให้กลุ่มตัวอย่าง และจำนวนที่ได้รับคืน จำแนกตามผู้
บริหาร และครูปฏิบัติการสอน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่ ส่งไป	จำนวนที่ ได้รับคืน	จำนวนฉบับ ที่สมบูรณ์	ร้อยละฉบับ ที่สมบูรณ์
1. ผู้บริหาร	65	63	61	93.85
2. ครูปฏิบัติการสอน	310	308	306	98.70
รวม	375	371	367	97.87

3.5 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การแปลความหมายของข้อมูล พิจารณาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ
ปัญหาและความต้องการ เป็นรายชื่อ รายด้าน กำหนดเกณฑ์ ดังนี้

1) เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานวิชาการ

4.51 - 5.00 ปฏิบัติหรือมีปัญหามีความต้องการมากที่สุดหรือเป็นประจักษ์มาเสมอ

3.51 - 4.50 ปฏิบัติหรือมีปัญหามีความต้องการมากหรือเกือบเป็นประจำ

2.51 - 3.50 ปฏิบัติหรือมีปัญหามีความต้องการปานกลาง

1.51 - 2.50 ปฏิบัติหรือมีปัญหามีความต้องการน้อย

1.00 - 1.50 ปฏิบัติหรือมีปัญหามีความต้องการน้อยที่สุดหรือไม่ได้ปฏิบัติเลย

2) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ หาค่าร้อยละ และจัดลำดับ

ความสำคัญ (Ranking)